

До
Ректоратот на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“
Скопје

Бр. 09-2851/14
05.12.2014 год.
Скопје, Република Македонија
УНИВЕРЗИТЕТ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
СКОПЈЕ

За: К. Кочограѓ
Е. Додерчи
Датум: 15.12.2014
Потпис: Б. С.

ПРЕДМЕТ: Одговор на Ваше писмо бр. 09-1209/4 од 05.12.2014 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање бр. 19/1209/4 од 05.12.2014 година со кое ни доставувате информација бр.13-17423/2 од 05.12.2014 година од Министрството за образование и наука, Филозофскиот факултет во Скопје на 09.12.2014 година со писмен допис упатен до сите институти на факултетот, побара да се произнесат, односно да дадат свои мислења, забелешки, предлози и сугестиии, најдоцна до 15.12.2014 година.

На сите 11 институти беа свикани состаноци на кои се расправаше во врска со концептот за воведување државен испит за студентите на универзитетите во РМ. Од добиените мислења може да се заклучи дека наставниците на Филозофскиот факултет не ја поддржуваат иницијативата за воведувањето на државен испит за студентите, давајќи сопствени образложенија, ставови и мислња.

Генерално Филозофскиот факултет ги поддржува заложбите за подобрување на квалитетот на високото образование во Република Македонија, поради тоа што УКИМ и Филозофскиот факултет во Скопје како најстари високообразовни институции во РМ ги вградуваат ваквите заложби како константен елемент на својата дејност на сите три циклуси високо образование.

Од добиените дописи можат да се сумираат следниве искази:

- Квалитетот во високото образование не може да се поистовети само со објективност при оценувањето. Треба да се имаат предвид сите елементи кои го сочинуваат овој сложен процес и да се разгледаат сите фактори кои може да влијаат на неговото намалување или зголемување. Откако ќе се утврдат вистинските причинители за неквалитетот или за намалениот квалитет, тогаш ќе може да се размислува и за мерки за подобрување.

- Воведувањето на државен испит не е непознат концепт во високото образование во некои земји во Европа и светот. Меѓутоа, голем број од таквите иницијативи се на доброволна основа и се спроведуваат како проекти на репрезентативен примерок или како концепти во рамките на самоевалуацијата на самите универзитети, а нивните резултати имаат развоен карактер и им користат на самите универзитети за подобрување на нивната работа. Во некои земји овие концепти се издигнати на национално рамниште (поинаку конципирани) и се предмет на голем број критики бидејќи не ги остваруваат посакуваните резултати.
- Некои од институтите сметаат дека концептот за воведување на државен испит се коши со законски загарантираната академска слобода на универзитетите, сами да одлучуваат за проверката на знаењата на нивните студенти (член 12 од Законот за високо образование на РМ).
- Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје ги следи овие трендови и во неговата работа се вклучени двете компоненти кои подразбираат интерна и екстерна евалуација. Практика е универзитетот редовно да спроведува самоевалуација и екстерно да се евалуира во соработка со EUA (Европската универзитетска асоцијација). Во тој процес централно место зазема квалитетот на работењето на универзитетот.
- Проверката на знаењата не се потпира само врз проверката на фактичките знаења кои се меморират, туку многу повеќе врз проверка на капацитетите за критичко мислење, вредносни анализи и етички пристапи кон толкувањето на стварноста. Сево ова не може да се провери егзактно со предвидениот државен испит.
- Оценувањето на студентите се врши според нивното оптоварување, спроведените активности и постигнати резултати за дадена предметна програма. Стекнатите компетенции на студентот не се единствен критериум за формирање на завршната оценка, дотолку повеќе што тие не се одраз само на стекнати знаења туку и на стекнати вештини и изгардени ставови.
- Државниот испит ќе предизвика зајакнување на фактографската компонента во универзитетската настава со што ќе се маргинализираат настојувањата дипломираниот студент да има стекнати, нагласени, професионални но и трансферабилни компетенции (знаења, вештини и ставови). Надминувањето на меморирањето како доминантен принцип на учењето во високото образование е тренд кој се надминува за сметка на градењето на креативни, флексибилни и оспособени за доживотно учење личности и личности кои поседуваат висока вработливост.
- Воведувањето на државниот испит за голем број на студенти ќе претставува дополнително оптоварување, дотолку повеќе што не само нашите профили туку и голем број други завршени профили во високото образование се подложени на истата проверка при нивно вработување (наставнички,

- правни и сл. профили). На тој начин концептите ќе се дуплираат.
- Дискусиите околу воведување на државен испит на втор и трет циклус студии се беспредметни.

Некои од институтите на Филозофскиот факултет дадоа и свои видувања во вид на предлози со кои би се подобрил квалитетот во високото образование, како на пример воведување приемни испити за кандидатите за упис на прв циклус студии, укинување на некои дисперзиони студии, неакредитирање на студиски програми кои не ги исполнуваат критериумите (односно со нив неможат да се стекнат компетенциите на профилот), ревидирање на работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование во РМ.

Треба да се посочи дека голем дел од институтите на Филозофскиот факултет во Скопје сметаат дека се подготвени да учествуваат во стручни дискусиии и јавни расправи во контекст на подобрување на квалитетот во високото образование, потоа организирње на јавни дебати со учество на сите заинтересирани страни кои учествуваат во процесот и при тоа градење на заеднички став во однос на воведувањето на државниот испит.

Во прилог на ова писмо ви ги доставуваме миленјата добиени од 11-те институти на Филозофскиот факултет во Скопје.

Со почит,

Проверил и одобрил:
Продекан за настава
проф. д-р Лена Дамовска

A large, handwritten signature in blue ink, appearing to read "Лена Дамовска", is written over the text above it.

До Деканот на Филозофски факултет

Проф.д-р Горан Ајдински

ФАКУЛТЕТ СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Бројка:	11-12-2014		
Датум:	Број:	Факултет:	Влезен:
09	2851/3		

Предмет: Барање за произнесување во однос на дописот до Интеруниверзитетската конференција

Почитуван Декан,

Членовите на Институтот за психологија на својата редовна седница одржана на 10.12.2014 година, го разгледаа дописот уплатен од Министерството за образование до Интеруниверзитетската Комисија, а потоа и проследен до Факултетите, односно, и до раководителите на Институтите на Филозофски факултет.

Членовите на Институтот за психологија по темелната дискусија за содржината на дописот, со косензус констатираа дека:

1. Предлозите содржани во дописот сериозно ја загрозуваат автономијата на Универзитетот.
2. Било какво надворешно оценување на студентите нема да придонесе за подобрување на квалитетот на образованието.
3. За предлозите содржани во овој допис потребно е да се расправа не поединечно на Институтите на факултетот, туку преку градење на заеднички став на седница на НСС,
4. Членовите од Институтот за психологија се спремни да помогнат во правење анализа на состојбите кои доведоа до пад во квалитетот на образованието и да придонесат за градење стратегија за подигнување на неговиот квалитет.

Со почит,

РАКОВОДИТЕЛ на
Институт за ПСИХОЛОГИЈА
Гордана
проф.д-р Виолета Арнаудова

11.12.2014

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Примено: А1-12-2014			
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/4		

До

Деканатот на Филозофскиот факултет-Скопје

Предмет : Барање за произнесување по допис бр. 02-1209/4 од 05.12.2014г.

Почитувани,

Институтот за педагогија на својата редовна седница одржана на 11.12.2014 година го разгледа дописот од Ректоратот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ бр. 02-1209/4 од 05.12.2014 г. и Информацијата бр. 13-17423/2 од 05.12.2014 година од Министерството за образование и наука и ги донесе следниве заклучоци.

Институтот за педагогија во своето повеќедецениско постоење постојано се труди да даде свој конструктивен придонес во подобрување на квалитетот на образованието, на сите нивои, во Република Македонија. Во духот на таквите определби со задоволство ги поздравуваме сите иницијативи и напори за подобрување на квалитетот на високото образование и неговото поставување на местото на најважните стратегиски приоритети на државата.

Раководени од професионалната чесност и обврска сметаме дека најновата иницијатива за воведување на државен испит на високообразовните установи во Република Македонија нема да придонесе за подобрување на квалитетот во високото образование, кој сите го посакуваме, и да ги даде очекуваните резултати. Во прилог на ваквиот став го наведуваме следново:

1. Самиот концепт за воведување на државен испит се коси со законската загарантирана академска слобода на универзитетите (Закон за високо образование Член 12. алинеа 4) за сами да одлучуваат за проверката на знаењата на нивните студенти.
2. Воведувањето на екстерното оценување/евалуација не е непознат концепт во високото образование во некои земји во Европа и светот. Меѓутоа, голем број од таквите иницијативи се на доброволна основа и се спроведуваат како проекти на репрезентативен примерок или како концепти во рамките на самоевалуацијата на самите универзитети, а нивните резултати имаат развоен карактер и им користат на самите универзитети за подобрување на нивната работа. Во некои земји овие концепти се издигнати на национално рамниште (поинаку конципирани) и се предмет на голем број критики бидејќи не ги остваруваат посакуваните резултати.
3. Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ ги следи овие трендови и во неговата работа се вклучени двете компоненти кои подразбираат интерна и екстерна евалуација. Редовна практика е универзитетот редовно да спроведува самоевалуација и екстерно

да се евалуира во соработка со EUA (Европската универзитетска асоцијација). Во тој процес централно место зазема квалитетот на работењето на универзитетот.

4. Државниот испит се коси и со принципите на организација на работата според болоњските препораки. Како што знаеме, оценувањето на студентите се врши според нивното оптоварување и спроведените активности и постигнати резултати за дадена предметна програма. Стекнатите компетенции на студентот не се единствен критериум за формирање на завршната оценка, дотолку повеќе што тие не се одраз само на стекнати знаења туку и на стекнати вештини и изгардени ставови.
5. Сметаме дека сумирањето на еден предмет/модул на само 5 прашање е несоодветен одраз за проверка на стекнатите компетенции за даден предмет/модул.
6. Ваквиот пристап ќе предизвика зајакнување на фактографската компонента во универзитетската настава со што ќе се маргинализираат настојувањата дипломираниот студент да има стекнати, нагласени, професионални но и трансферабилни компетенции (знаења, вештини и ставови). Надминувањето на меморирањето како доминантен принцип на учењето во високото образование е тренд кој се надминува за сметка на градењето на креативни, флексибилни и оспособени за доживотно учење личности и личности кои поседуваат висока вработливост.
7. Воведувањето на државниот испит за голем број на студенти ќе претставува дополнително оптоварување, дотолку повеќе што не само нашите профили туку и голем број други завршени профили во високото образование се подложени на истата проверка при нивно вработување (наставнички, правни и сл. профили). На тој начин концептите ќе се дуплираат.

Се надеваме дека нашето мислење ќе се сфати само во конструктивна смисла и ќе придонесе за појасно дизајнирање на новите иницијативи за зголемување на квалитетот во високото образование.

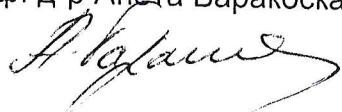
Со почит и со спремност за натамошна соработка!

Со почит,

Скопје, 11/12/2014 година

Раководител
на Институтот за педагогија

проф. д-р Анета Баракоска

До Деканот на Филозофски факултет
Проф. д-р Горан Ајдински

Предмет: мислење по допис бр.02-1209/4 од 05.12.2014 година

Примено:	11-12-2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/5		

Почитуван декане,

Институтот за социјална работа и социјална политика „Мајка Тереза“ на седницата одржана на 11.12.2014 година го разгледа дописот бр.02-1209/4 од 05.12.2014 година, а кој се однесува на иницијативата за воведување на државен испит за студенти.

Институтот заклучи дека не ја поддржува иницијативата, односно не се согласува со воведувањето на државен испит за студенти од следните причини:

Дипломираните социјални работници после одбраната на дипломската и остварениот стаж за да се вработаат полагаат испити за добивање на лиценца. Од татку спецификата на оваа струка не бара дополнителни испитувања со оглед дека работата се поврзува со примена на стекнатото образование со практична работа.

Институтот оценува дека дописот е збир на идеи, а не текст на закон што во старт не дава можност за изјаснување по нешто што би било законска регулатива. Тоа е основно ограничување со оглед дека текст на закон што се менува и дополнува треба да има и соодветно објашниче за потребата од промени, кој е правниот основ, финансиските импликации, интервенции во постојниот закон, како и објашниче на секој одделен член.

Инаку во дописот првиот пасус е нејасен: на кого се однесува на студентите или на проверката на знаењата која и сега е законски регулирана.

Вториот пасус е тотално конфузен и од него не може да се заклучи што всушност се бара. Нејасно е како е дојдено до сознанието дека: „со оценување не се врши реална проценка на знаењето“. Не се понудени никакви докази за тоа дека нешто не е во ред туку само сомнеж без аргументи и без анализа на состојбите каде и како е согледана „досегашната практика“.

А токму тој нејасен пасус е главната причина во третиот став од писмото да се предлага воведување државен испит за студентите заради: „зголемување на квалитетот на високообразовната дејност во државата“. Следи дека главна причина на промените е „зголемување на квалитетот на високообразовната дејност во државата“, а не „реална проценка на знаењето“. Квалитетот на високообразовната дејност во државата треба да се зголеми но со поголеми инвестирања од државата во образоването и во науката и со создавање на можности и услови кои отсуствуваат, а не со дополнително оценување во форма на државен испит. Тоа нема да го промени квалитетот на високообразовната дејност во државата туку само ќе ги ограничи студентите во нивното расположливо време за учење. Имено, да се подготви било кој студент за полагање на државен испит треба време, пари и услови за тоа, што ќе значи губење на ресурси, дополнително оптоварување на студентите без да се добие дополнително знаење. Нема да може да се организира наставата со оглед дека дел од студентите ќе отсуствуваат за подготвка и полагање на испит кој ќе се однесува на неколку илјади страници материјал. Од татку се поставува прашањето кому е потребен државниот испит?

Во четвртиот пасус од писмото се наведува дека: „беше разгледувани модели и искуства“ без да се наведе и приложи кои се тие модели и искуства за да може да се компарираат. Моделите зависат од образовните системи и од државното уредување.

Постојат илјадници концепти и модели и од таму треба да се дадат основите на кои базираат овие идеи и дали се тие компатибилни со постојниот образовен систем кај нас. Во истиот став од писмото се наведува дека со овие предлози не се повредува автономијата и академската слобода на високообразовните институции. Ова тврдење не е точно туку обратно се рушат овие уставни принципи, а со тоа не се унапредува образоването туку се деградира.

Во петиот пасус кој изобилува со грешки и нејаснотии се тврди дека државниот испит за студенти се планира во текот на студирањето и на крајот на завршната година. Ова се временски нејсни одредби без да се конкретизираат и квantiфицираат па од таму не е можно прецизно изјаснување што е „тек“ а што „крај“.

Со шестиот пасус се прави обид да се конкретизира петтиот пасус но на уште понејасен начин. Што значат одредбите и „по завршување на втората студиска година“. Дали е тоа со положување на испитите или со завршување на предавањата и вежбите, зашто реченицата продолжува со зборовите „доколку има полагано 50%“, а не долку има положено испити. Потоа следи дека студентот со завршување на првата година може да положи 50% од испитите, а тоа значи може да полага и порано или веднаш после првата година. Не е јасно како може да се оцени дека студентот со завршена прва година е способен за „самостојна примена на стекнатите знаења“. Колку е важно тоа и каде ќе ги примени знаењата од прва година? Или целта е да се докаже дека не се професорите туку државата е таа која го ценi нивното знаење за да бидат „конкурентни на назарот на труд“, а после првата година!

Седмиот пасус е небулоза: се предлага државен испит и на втор и трет циклус. Зашто? Со кое обраzложение, за која намена?? Дали е грешка или пак е со цел да се поники целокупниот наставен кадар како неук и неспособен? За да биде ансурдот поголем може да се размисли со иронија да се воведе државен испит и за дената во средното образование или на секое полугодие?? До каде може да оди непознавањето на образовниот систем??

Осмиот пасус опишува од што се содржи државниот испит. Така ако во учебната годината има 5 предмети за две години тоа се десет, по пет прашања од секој предмет или вкупно 50 прашања на кои треба да ги одговара секој студент. За двете полагања на државниот испит тоа се 100 прашања. Дали е тоа доволна и ефикасна проверка на знаења? Што ќе се добие како оценка на знаењето може да се предвиди преку познатата тереријата на игри но не врз база на научно фундирни методи кои се применуваат преку постојаното оценување кое постои и успешно функционира.

Деветиот пасус највува „посебен софтвер“, значи нешто што никој нема д го види и големи пари што некој ќе ги добие за изработка и одржување на софтверот. Не е јасно каде ќе биде лоциран кој ќе го управува (државен орган или приватна компанија) и каква ќе биде заштитата од неовластен упад во истиот. Следи дека потребата од државен испит е еднаква како и изработка и одржување на софтерот. За време на испитот студентот ќе добие по случаен избор прашања со различно ниво на сложеност, значи не професорот туку софтверот ќе прашува и оценува и со тоа ќе се зголеми квалитетот на високообразовната дејност (не се наведува знаењето туку дејноста)??

Десетиот пасус предвидува што се смета за положен испит, или во понудениот пример тоа би биле 30 точно одговорени прашања (под услов да се вкупно 50). Тоа значи дека државен испит може да се положи со 60% знаење што е далеку под од 80-100%.

Единаесетиот пасус ја открива еден од важните содржини на измените, а тоа е да се соберат повеќе пари за државата од студентите. Во текстот на писмото не е наведено на чиј трошок ќе се одвива испитот, кој ќе плаќа за составување на прашањата, на колку

време ќе се менуваат и за администрирањето на државниот испит (пријавување, потврда, такси, простор, трошоци за софтверот и неговото оржување и сл). Финансискиот дел ниту како прихот ниту како трошок не е елабориран во писмото што е сериозен недостаток.

Во дванаесетиот пасус е наведено дека посебните услови за начин и постапка за државниот испит на предлог на Одборот за акредитација ги пропишува министерот за образование и наука. Ова е дискреционо право кое не смее да се дозволи. Се во областа на високото образование треба да се уреди со закон, во спротивно, ова може да доведе до голем субјективизам.

Во тринаесетиот пасус е наведено дека државниот испит за студенти ќе го реализира Одборот за акредитација и евалуација. Ако се има предвид дека одборот сега има само неколку вработени не е јасно како за 60.000 студенти овој супер одбор од 9 члена ќе спроведе државни испити во перманентен процес неколку пати во годината. Во законот во постојните членови за одборот е наведено дека тој поднесува извештај за својата работа на Владата што значи воопшто не е независен со оглед дека таа го избира, финансира и оценува.

Во четрнаесетиот пасус е наведено дека државен испит се однесува на новозапишани генерации 2016/2017 година и нема да има „ретроактивно дејствие“. Тоа „ретроактивно дејствие“ е со устав забрането и смешно е во писмо потпишано од министер да се става како олеснителна околност. Тоа покренува дилема дали постојните генерации кои ќе завршат или завршиле без државен испит се неквалитетни, немаат значење? Дали тоа не е навреда на сите дипломирани кои намаат државен испит? Отвара дилеми: дали во иднина тие граѓани кои имаат државен испит ќе имаат предност при вработувањето од оние што немаат?

Во петнаесетиот пасус од писмото не се поставува дилема дали да се воведе или не државен испит туку воведувањето „на што поквалитетен државен испит“ е поставено како донесено решение. Истовремено се најавува водење на општа и јавна дебата но не по закон или нацрт закон што значи само за општи, а не за конкретни прашања. Исто така не стои дека резултатите од дебата ќе бидат земени предвид во оформувањето на текстот на законот.

Институтот заклучи дека се работи за целосно нејасен концепт, воопштен и непрецизен кој нема ниту реална подлога за воведување во образовниот систем, ниту материјална и финансиска потреба од негово создавање.

За мерење на квалитет постојат стандардизирни мерила кои се во употреба, како и меѓународни стандарди (ISO и т.н.) што се познати во целиот свет. Државен испит за студенти не е дел од овие стандарди. Реформи треба да се прават но во целосен облик, не парцијални, со примена на стандардизирани форми и со вклучување научниот и стручниот потенцијал кој постои во Република Македонија.

Раководител на институтот

Проф. д-р Јован Пејковски

Скопје, 11.12.2014

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Примено:	12.12.2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/16		

До
Деканатот на Филозофскиот факултет - Скопје

Предмет: Одговор на писмо бр. 09-2851/2 од 09.12.2014 година

Почитувани, согласно писмо бр. 09-2851/2 од 09.12.2014 година, Институтот за историја при Филозофскиот факултет во Скопје, на 12.12.2014 година одржа седница на која беше разгледана информацијата од Министерството за образование, бр. 13-17423/2 од 05.12.2014 година, во врска со предлогот за државен испит на прв, втор и трет циклус на студии.

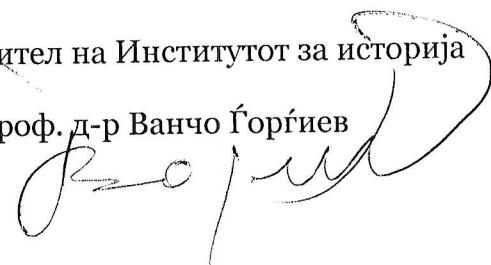
Врз основа на доставената информација, Институтот за историја едногласно оцени дека понудениот концепт за изведување на државен испит на прв, втор и трет циклус на студии е неприфатлив, бидејќи тој претставува девалвација на наставниот, образовниот и научниот процес на високообразовните институции во Република Македонија. Членовите на Институтот за историја оценија дека понудениот концепт воопшто не придонесува за подобрување на квалитетот на наставата во сите нивоа, туку, напротив, го девалвира целиот систем и ја загрозува автономијата на Универзитетите. Оттука, како прв чекор за подобрување на квалитетот на високообразовните институции, предлагаме воведување на приемен испит при упис на студенти. Притоа предлагаме да им се одземе акредитацијата на оние високообразовни установи каде што „не се врши реална проверка на знаењата“, и оние кои што не ги исполнуваат елементарните услови за вршење на високообразовна дејност. Покрај тоа, Институтот за историја предлага да се укинат дисперзираните студии.

Со почит

Скопје, 12. 12. 2014

Раководител на Институтот за историја

Проф. д-р Ванчо Ѓорѓиев

До Деканот на Филозофски факултет – Скопје
Проф. д-р Горан Ајдински
Институт за филозофија

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Примено:	15.12.2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/7		

Предмет: одговор по допис бр.02-1209/4 од 05.12.214г.

Институтот за филозофија, на Седницата одржана на 12.11.2014 година, го разгледа дописот (бр. 02-1209/4 од 05.12.214г.) и Информацијата бр.13-17423 од 5.12.2014 г. од Министерството за образование и наука. Врз основа на барањето ги доставуваме нашите мислења и ставови.

Институтот за филозофија ги поддржува заложбите за подобрување на квалитетот на високото образование во Република Македонија, поради тоа што УКИМ и Филозофскиот факултет-Скопје, а особено Институтот за филозофија како најстара високообразовна институција во Р. Македонија ги инкорпорира ваквите заложби како константен елемент на својата дејност на сите три степени на образование.

Исто така, се согласуваме со ставот дека „во одредени високообразовни установи во државата со оценување не се врши реална проверка на знаењето“, но сметаме дека нашата институција не се вбројува во ваквите манифестирали појави. Уверени сме дека дури и при евентуалното воведување на државен испит, резултатите на студентите од нашиот Институт би го потврдиле квалитетот на нашите студии, во согласност со пропишаните цели за стекнување на знаења, способности и вештини определени од нашите студиски програми. Покрај тоа, фактот дека филозофијата како хуманистичка дисциплина го спроведува вреднувањето на знаењето непотпирајќи се само врз проверка на фактички знаења, туку многу повеќе врз проверка на капацитетите за критичко мислење, вредносни анализи и етички пристапи кон толкувањето на стварноста. Сево ова не може да се провери егзактно само низ тестови според предложеното. Оттаму, мислим дека спроведувањето на државниот испит во формата во која до нас е доставен, нема битно да придонесе во подобрување на квалитетот на студиите, а од друга страна ќе претставува непотребно оптоварување на студентите. Ова особено важи за вториот и третиот циклус на студии, каде споменатите специфики на нашиот студиум уште повеќе доаѓаат до израз.

Згора на тоа, укажуваме на можните негативни последици од спроведувањето на државниот испит со оглед на фактот дека во соседните земји вакви вреднувања на нивните високообразовни институции не се спроведуваат, што може дополнително да придонесе кон пренасочување на нашите студенти кон овие универзитетски центри во нашето соседство, што, пак, може да предизвика нови историско-политички и економски реперкусии врз високообразовниот систем во Република Македонија.

Од друга страна, подготвени сме да учествуваме во стручните дискусии и јавни расправи во контекст на подобрување на одредбите од Законот за високо образование.

Со почит,

Скопје,

15.12.2014

Раководител на Институт за филозофија

Проф.д-р Иван Џепароски

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

ДО ДЕКАНАТ

НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Примено: АД - 12. 2014			
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/8		

ПРЕДМЕТ: Произнесување по допис бр.02-1209/4 од 05.12.2014г. во врска со концептот за воведување на државен испит за студентите на универзитетите во Република Македонија

Почитувани,

Мнозинството вработени наставници од Институтот за Историја на уметноста и археологија, при Филозофскиот факултет- Скопје, се против воведувањето на државен испит за студентите. Со поединечно изјаснување по ова прашање, од вкупно 11 вработени, 7 (седум) се против воведување на државен испит, 1 (еден) е за, а 3 (тројца) се воздржаа од мислење.

Сите сме согласни дека се неопходни реформи во образовниот систем, но тие да се издржани и добро обмислени.

Раководител на Институтот за Историја на уметноста
и археологија

Проф. д-р Марјан Јованов

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

До:

Деканот на Филозофскиот факултет

Проф. д-р Горан Ајдински

Примено:	15.12.2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	28519		

Предмет: Одговор на барањето за произнесување по допис бр. 02-1209/4 од

05.12.2014г.

Почитуван Декане

Во прилог на ова писмо го доставуваме одговорот од Институтот за социологија во однос на предлозите за воведување на државен испит во високот образование.

Со почит,

Раководител на Институтот за социологија

проф. д-р Зоран Матевски

**Записник од состанокот на Институтот за социологија
одржан на 11.12.2014 година**

Присутни: Проф. д-р Зоран Матевски, Проф. д-р Аница Драговик, Проф. д-р Илија Ацески, Доц. д-р Марија Дракуловска Чукалевска, Проф. д-р Константин Миноски, Проф. д-р Антоанела Петковска, Доц. д-р Татјана Стојаноска Иванова и Проф. д-р Милева Ѓуровска

Овој состанок на Институтот беше итно свикан во врска со добиениот допис од страна на Деканатот на Филозофскиот факултет за произнесување на Институтот за социологија за концептот за воведување на државен испит во високото образование.

На почетокот на состанокот, Раководителот на Институтот за социологија Проф. д-р Зоран Матевски ги информираше присутните во врска со содржината на добиените писма од Деканатот на Филозофскиот факултет, ги прочита главните сегменти од истите и напомена дека од Институтот за социологија се бара мислење во врска со концептот за воведување на државен испит во високото образование. Проф. д-р Зоран Матевски предложи секој од присутните на состанокот да даде свој став околу предложениот концепт.

Прв кој се произнесе со свое мислење и став беше **Проф. д-р Зоран Матевски**. Тој истакна дека со цел да се дојде до плодна и коректна дискусија и да се придонесе во изнаоѓање на најдоброто можно решение, смета дека е потребно да се организира дебата на која ќе бидат повикани сите релевантни фактори инволвирани во ова прашање. Проф. д-р Зоран Матевски предложи на таа дебата да бидат повикани предлагачите на овој концепт кои ќе ја образложат идејата за државен испит и ќе објаснат што треба да се постигне со неа, бидејќи со испратениот текст кој е једвај на неколку страни не може да се долови вистинската слика за идејата околу овој концепт и само на дебата детално и концизно може да бидат претставени идеите од страна на претставници од Министерството за образование. Понатаму, Проф. д-р Зоран Матевски предложи на таа дебата да земат учество и професорите, но и студентите на Филозофскиот факултет и сите тие, со своето учество и со исказување на своите ставови да

дадат придонес и да им помогнат на Деканот и Деканатската управа на Филозофскиот факултет да формираат став по ова прашање. Проф. Д-р Зоран Матевски истакна дека без организирање на дебата на која ќе присуствуваат трите клучни фактори нема да се постигнат вистинските резултати. Тој напомена дека во рамките на Филозофскиот факултет е сосема возможно да се организира дебата од овој вид. Проф. Д-р Зоран Матевски напомена дека Филозофскиот факултет има изградено добри релации со Министерството за образование и наука и токму поради тоа очекува предложената дебата да биде плодна и конструктивна како и дека сите 3 претходно споменати фактори инволвирали во овој процес можат да најдат заедничка страна во однос на подигнување на квалитетот на образованието и реализирање на предложениот концепт.

Во продолжение, збор доби **проф. д-р Илија Ацески** кој напомена дека основното прашање околу кое треба да се дискутира е дали Институтот го прифаќа или не го прифаќа предложениот концепт за државен испит и од тој став ќе произлезе понатамошната дебата. Тој напомена дека во серијал од неколку колумни јавно го пренел својот став дека го подджува овој концепт и напомена дека доколку и Институтот се согласи со истото, тогаш ќе треба да се дискутира за најдобриот начин преку кој ќе се спроведе тоа тестирање. Илија Ацески започна да потенцира одредени делови од писмото добиено од Министерството за образование и наука. Тој запраша дали Институтот и Филозофскиот факултет ќе се сложат со идејата за воведување на планираното екстерно тестирање, но напомена и дека секој може да има став и мислење околу тоа прашање. Неговиот став е веќе познат и тој тоа јавно го кажува во повеќе наврати. Во врска со содржината на писмото добиено од Министерството за образование и наука, Проф. Д-р Илија Ацески говореше и за тоа дека програмите кои се користат во образовниот систем во Република Македонија не се направени по теркот на Болоњскиот систем на студирање и дека за успешно спроведување на оваа програма, потребно е 20 % од студентите да одат на размена во други држави, а сегашната бројка покажува дека мобилност остваруваат едвај неколку студенти годишно. Тој истакна дека знаењето на студентите е на многу ниско ниво и дека

скоро 50 % од студентите многу малку или никогаш не влегле во библиотека, а потребната литература ја црпат главно од интернет. Тој го прочита и делот од писмото од Министерството за образование и наука во кој се објаснува начинот на кој ќе се формулираат прашањата во предложениот концепт за државен испит, но го прочита и делот во кој се споменати условите и постапките за формирање на одборот за акредитација. На крај, проф. Д-р Илија Ацески заклучи дека дебатата ја сведува на тоа дали е, или не потребно екстерно тестирање и уште еднаш потенцираше дека тој ја поддржува оваа идеја бидејќи со реализација на истата наставниците во секој момент ќе знаат колкав обем на знаење поседуваат студентите, но и со кој обем на знаење го напуштаат студирањето и се пласираат на пазарот на трудот.

Во продолжение на состанокот, збор доби проф. д-р Константин Миноски кој напомена дека со предложениот концепт на државен испит се предвидува зголемување на квалитетот на образованието, но тоа се случува во ситуација каде во континуитет се носени лоши законски решенија во секој сегмент од образовниот систем на Република Македонија. Напомена дека скоро и да нема друга област во Република Македонија, освен образованието, каде со погрешните политики континуирано опаѓа квалитетот во оваа свера. Проф. Д-р Константин Миноски напомена дека како претседател на Здружението на социолози на Република Македонија ќе организира дебата токму на оваа тема. Тој истакна дека според ставот на Министерството за образование и наука во кој се вели дека студентите добиваат оценки кои се нереални, се отвара можност наставникот да сноси и кривична одговорност поради таквите постапки. Министерството за образование и наука нема моќ и знаење како да го контролира овој дел од работата и функционирањето на високото образование и тоа го рефлектира врз студентите со концептот за државен испит кој е лош и погрешен. Проф. Д-р Константин Миноски истакна дека Министерство сеуште не знае како да го реализира овој концепт, а искуството со екстерните тестирања во средното образование докажува дека се случува масовно препишуваче и не се постигнува никаков ефект, туку се се сведува на парични казни и санкции врз наставниците. Проф. Д-р Константин Миноски напомена дека на Филозофскиот факултет

успешно се врши самоевалуација, но и евалуација од страна на студентите. Тоа што му дава за право да се сомнева во овој предлог за државен испит е тоа што се најавува дека испитот ќе биде лесен, секој студент ќе може да го положи и повторно се ќе се сведе на формалност без навистина да се оцени квалитетот на студентите. Проф. Д-р Константин Миноски истакна дека предлогот не е ниту осмислен ниту сериозен и затоа предложи ова прашање да се постави на посебна седница на Наставно научниот совет на Филозофскиот факултет каде ќе се изгради еден заеднички став без да има потреба да се бара мислење од секој институт посебно. Тој истакна дека на еден од Наставно научните совети веќе побарал да се дискутира за квалитетот на студиите, за правците во кои се движи Факултетот но и за тоа дека се прават конкурентни студиски програми во рамките на Филозофскиот факултет, но таа точка никогаш не била поставена на дневен ред. Тој кажа дека Факултетот ја следи единствено пазарната логика на функционирање која сега се покажува како исклучително погрешна. Потребни се коренити измени во сите сегменти на образованието, без оглед дали станува збор за основно, средно или високо образование. Проф. Д-р Константин Миноски напомена дека во сегашните политики, за да се придобијат пари, дозволено е секој да се запише во високото образование без да се внимава на основните критериуми. Тој напомена дека образованието мора да се прилагодува на современото време бидејќи технологиите одат напред и мора постојано да се држи чекор со нив. Проф. Д-р Константин Миноски говореше и за тоа дека предметните програми на Филозофскиот факултет, а особено на Институтот за социологија се квалитетно сработени, но едно од прашањата кои никогаш не се решиле на Институтот е тоа кој се може да биде социолог, кој се може да се запише и да биде примен на прв, втор и трет циклус на студии организирани на овој Институт и сето тоа резултира и со продуцирање на магистри и доктори на науки кои воопшто не ги познаваат ниту основните социолошки поими. Тој истакна дека никој освен самиот Институт не треба и не смее да одлучува за тоа кој може да биде примен на овие студии и треба да се постават правила кои ќе бидат доследно почитувани. Проф. Д-р Константин Миноски истакна дека предлогот за државен испит е многу лош и не навестува дека со него може да се подобри

квалитетот во образованието. Филозофскиот факултет како институција треба да свика посебна седница на Наставно научниот совет и таму да се разговара и да се постиге и изгради заеднички став.

Збор доби и проф. д-р Антоанела Петковска која говореше за заострувањето на идеите за тоа што висушност подразбира квалитет во образованието и напомена дека тоа е исклучително важно прашање. Таа истакна дека веќе подолг период континуирано опаѓа квалитетот на високото образование, а со овие набрзина донесени законски решенија не може и не смее да се решаваат клучни прашања како што се образованието и културата. Проф. Д-р Антоанела Петковска напомена дека не се сомнева во квалитетот на кадрите кои ги продуцира Филозофскиот факултет и истакна дека целиот овој проблем е вештачки наметнат. Таа напомена дека не се стимулира и мотивира научно-истражувачката работа кај наставниците, а напомена и дека дефинирањето на високото образование е погрешно поставено. Таа се осврна и на прашањето за конкурентноста на пазарот на образование и напомена дека токму поради фактот што решенијата за функционирањето на високото образование потекнуваат од луѓе кои не се вистински инволвирали во него, се дошло и до идејата дека не се произведуват студенти кои поседуваат знаење и сега се наметнува предлогот за воведување на државен испит. Немањето мотив кај наставниците доага поради партизацијата, политизацијата и политиката на казни со која во континуитет се руши автономијата на високото образование без оглед на тоа која партија е на власт. Таа истакна дека наставниците постојано се поставуваат на столбот на срамот, но и покрај сето тоа, тие не можат и не смеат да дозволат било какви системски решенија кои се погрешни и непотребни. Таа истакна дека сегашната поставеност на системот не поттикнува мотивација за поголема и подобра работа со студентите. Проф. Д-р Антоанела Петковска истакна дека наместо Факултетот да продуцира општествени норми, тој е дел од одредени паушални и системски решенија. Таа истакна дека треба да се создадат услови за подигнување на квалитетот на високото образование и законските решенија да одат во таа насока, наместо да се практикува политика на казни и уште поголемо намалување на квалитетот. Проф. д-р Антоанела Петковска истакна дека државниот испит секако

не може да биде решение на овие проблеми. Таа напомена дека во Република Македонија, Болоњскиот систем на студирање воопшто не се развива како што треба. Таа истакна дека Болоњскиот кредит трансфер систем претставува можност образованието да се развива преку квалитетни пристапи и размена на искуства и знаења. Проф. д-р Антоанела Петковска истакна дека не е доволно единствено да се обезбеди пристап до образование, туку суштински е да се постигне бенефит од образовните процеси. Таа истакна дека во континуитет се повредува автономијата на високото образование и дека на наставниците треба да им се создаваат услови да вршат истражувања и да се посветуваат на наука, а не да бидат ограничувани и да им се диктира како да ја вршат својата работа. Единствено преку стимулирање и поддршка на наставниците, бенефит ќе имаат и студентите на кои ќе им се овозможат услови да бидат инволвирали во истите тие процеси и да го осознаат теоретски и практично она кое што го студираат. Проф. Д-р Антоанела Петковска истакна дека паушалните решенија кои се базираат на легислатива “од денес за утре” не им даваат легитимитет на предложените закони и решенија и истото не само што не вреди туку е и навредливо не само за професорската фела, туку и за општеството во целина. Таа напомена дека навредливо е на јавноста да и се претставува погрешна слика за тоа зошто високото образование е неквалитетно и потенцираше дека дебатата треба да се сведе на тоа што значи квалитетно образование и зошто е тоа важно. Проф. д-р Антоанела Петковска потенцираше дека концептот за државен испит е еден исклучително неквалитетен и погрешен модел, но се залага за реформи во високото образование кои ќе донесат поголем квалитет. Таа истакна дека никакви паушални решенија не смеат да бидат повод и причина за етикетирање на граѓаните и студентите, а уште помалку да се злоупотребува и манипулира со сето тоа. На крај, Проф. Д-р Антоанела Петковска истакна дека членовите на Институтот, како социолози, носат дополнителна одговорност и имаат голема улога во надминувањето на целиот овој проблем.

Збор доби и доц. д-р Татјана Стојаноска Иванова која истакна дека значајни се повеќе аргументи во врска со ова прашање, и напомена дека понудените предлози и решенија за реализација на концептот за државен испит

се исклучително лоши. Таа напомена дека постојат многу постофистицирани начини за подобрување на квалитетот на образованието од вака понудениот концепт за државен испит. Доц. Д-р Татјана Стојаноска Иванова истакна дека професорската фела воопшто не била консултирана во носењето на овој предлог и истиот на мала врата сега се противува како готово законско решение. Доц. Д-р Татјана Стојаноска Иванова се осврна и на финансискиот мотив и стимул кај наставниците за занимавање со научно истражувачка работа и кажа дека поддршката е минимална. Понатаму, таа напомена дека екстерното тестирање кое веќе постои и се спроведува во основно и средното образование дефинитивно не носи резултати и е поставено на начин со кој се овозможува политичката гарнитура на власт да ги казнува неподобните наставници, а да ги наградува оние кои им се наклонети. Начинот на изведување на екстерното тестирање во основното и средното образование не ја дава вистинската слика за тоа кои се квалитетни наставници, па се доаѓа и до ситуации да бидат негативно оценети токму оние наставници кои навистина активно и континуирано работат со учениците. Чинот на екстерно тестирање се сведува на ситуации во кои наставниците им дозволуваат на учениците да ги препишуваат одговорите, но и со нивна помош и давање на однапред познати прашања се со цел да избегнат да бидат казнети заради лоши резултати од тестирањето. Напомена дека предложеното решение за државен испит во високото образование е дадено набрзина и воопшто не е добро замислено. Таа истакна дека и самите предлагачи на овој концепт даваат различни толкувања за тоа што всушност ќе се спроведе и дали овој концепт ќе биде во форма на екстерно тестирање или во форма на државен испит. Доц. Д-р Татјана Стојаноска Иванова напомена дека ова е една голема небулоза и побара да не се дозволи лесно да се помине преку наметнато решение. Доц. Д-р Татјана Стојаноска Иванова напомена дека во понудениот концепт се предлага екстерно тестирање и после завршен втор и трет циклус на студии и запраша што тоа навистина значи и дали и наставниците во високото образование ќе се соочат со некој вид на тестирање и дали нивниот избор во звање повеќе не е доволен. Членовите на Институтот, како социолози имаат лична но и општествена одговорност да реагираат на предложените решенија и

да бидат гласни во артикулирањето на своите ставови. Напомена дека изјавата на Деканот на Филозофскиот факултет дадена во медиумите, а во врска со државниот испит, била погрешно интерпретирана поради лапсус на новинарот кој ја пренел истата. Доц. Д-р Татјана Стојаноска Иванова напомена дека изборот на понудениот концепт е несреќно направен и од една страна, со него се настојува да се подобри квалитетот на образованието, но од друга страна, се дозволува отварање на факултети и универзитети насекаде низ државата, а се ствара и хиперпродукција на студенти. Таа истакна дека не се согласува со ставот на Проф. Д-р Илија Ацески дека квалитетот на студентите е низок и тие не се подготвени за пазарот на трудот, како и дека Болоњскиот начин на студирање отвара можност студентите и практично да бидат ангажирани во целиот период на нивното студирање. На крај, Доц. Д-р Татјана Стојаноска Иванова истакна дека образовниот процес постојано треба да се ревидира, но и да се креираат услови во кои образованието ќе се развива онака како што треба. Таа истакна дека се согласува со идејата да се свика посебен состанок на Наставно научниот совет на кој ќе се разговара за вака понудениот концепт на државен испит.

Збор доби проф. д-р Аница Драговиќ која напомена дека оваа реакција на понудениот концепт за државен испит е е резултат на законот за високо образование донесен уште во 2009 година. Таа истакна дека секогаш се потребни повеќе дебати и тековнава дебата е една од тие форми. Проф. Д-р Аница Драговиќ напомена дека на состаноците на Институтот за социологија постојано се разговарало за тоа дека треба да се отвори дебата и да се даде посериозен пристап на ова прашање, но тоа никогаш не се случило. Проф. Д-р Аница Драговиќ истакна дека треба да има дебата за ова прашање на едно повисоко ниво. Дileмите може да се разрешат единствено со дебата и дискусија, а понатамошните реакции треба да бидат во рамките на можностите на Филозофскиот факултет. Таа истакна дека без оглед на сите информации кои циркулираат во јавноста, Филозофскиот факултет сепак овозможил место и простор за дискусија и дебата на студентите и наставниците по ова прашање.

Збор доби проф. д-р Милева Ѓуровска која запраша дали резултатот од дискусијата ќе се пренесе до Деканатот на Филозофскиот факултет

во вид на интегрален став на институтот или пак ќе бидат пренесени посебните ставови на сите членови на Институтот кои ќе говорат по ова прашање, на што Раководителот одговори дека ќе се донесе заклучок за тоа на крајот од состанокот. Понатаму, проф. Д-р Милева Ѓуровска запраша дали овој состанок е резултат единствено на реакцијата и протестот на студентите по прашањето за воведување на државен испит и дали воопшто ќе имало состанок и дебата кај наставниците доколку не се случеле овие постапки на студентите. Таа напомена дека студентите се доволно свесни за ситуацијата во која се наоѓаат и за тоа дека доволно се испрашувани и малтретирани и без воведувањето на државниот испит. Проф. Д-р Милева Ѓуровска напомена дека реакцијата навистина е задоцнета и дека требало да се реагира уште кога се донел новиот закон за високо образование. Таа напомена дека Институтот за социологија и тогаш имал дебата која сепак не резултирала со посериозни активности и решенија, а напомена и дека допрва можеби ќе се носат уште поразлични и порадикални законски решенија. Проф. Д-р Милева Ѓуровска истакна дека протестот на студентите бил многу реален и емотивен и е нормална и природна рекција за проблемот со кој се соочуваат и сосема го оправдува тој начин на нивно дејствување. Таа напомена дека ова е само еден од малкуте проблеми кои егзистираат во високото образование.

Проф. Д-р Милева Ѓуровска истакна дека спроведувањето на екстерно тестирање во основното и средното образование резултура со процеси со кои се нарушуваат основните принципи во образованието, а самиот процес е подложен на бројни манипулации. Направен е раздор и поделба на професорите и тие се доведени во ситуација однапред да ги кажуваат одговорите на тестовите за да не бидат лошо оценети на истите. Проф. Д-р Милева Ѓуровска ја коментираше стручноста на лицата кои ќе бидат задолжени за формулирање на прашањата за екстерното тестирање особено на стручните предмети, каде има многу малку експерти на соодветните проблематики. Квалитетот на образование не е поврзан само со испитувањето и оценката туку подразбира многу работи и процеси, а екстерниот испит е само еден мал дел од нив. Таа истакна дека претходно треба да се завршат многу други активности и да се исполнат бројни услови

започнувајќи од овозможување на квалитет на студиите, пристап до книги, списанија и учебници. Напомена дека реален е проблемот и со неквалитет и корупција и во високото образование, но поради изолирани случаи не може и не смее сите наставници да бидат ставани во истиот кош. Побара дебатата за ова прашање првенствено да се води на Филозофскиот факултет и за истото да се разговара на седница на Наставно научниот совет. Проф. Д-р Милева Ѓуровска истакна дека реформите во образованието не може да потекнуваат од државата туку треба да произлегуваат и да бидат генериирани од самиот факултет. Таа истакна дека се поминати скоро 10 години од воведувањето на ЕКТС без притоа да се воочи некој особен ефект од истото. Студиските програми постојано се менуваат и немаат континуитет. Постојано се бараат непотребни работи од наставниците и веќе се јавува презасitenост од ваквиот начин на функционирање на високото образование и токму затоа во редовните процеси за дискусија на Филозофскиот факултет треба да се овозможи дебата за овие теми.

Во продолжение, збор доби и доц. д-р **Марија Дракуловска Чукалевска** која напомена дека се согласува со мислењата на најголем дел од членовите на Институтот. Таа истакна дека направени се системски пропусти во образованието и тоа што сега се случува е резултат на процеси и промени кои се провлекуваат веќе подолг период. Доц. д-р Марија Дракуловска Чукалевска истакна дека сите факултети кои се дел од Универзитетот "Св Кирил и Методиј", но и останатите Универзитети низ Републиката треба заеднички да реагираат во врска со актуелната тема. Напомена дека овие измени ги засегаат и наставниците исто колку и студентите. Со оглед на поширокиот контекст на пазарот на трудот, таа запраша дали со концептот за државен испит ќе им се овозможат приоритетни работни места на студентите кои ќе го положат истиот. Доц. д-р Марија Дракуловска Чукалевска напомена дека сето тоа е недефинирано и не е јасно претставено и дека тоа што предлага е да има дебата на која ќе земат учество наставниците од општествените, но и од природните и техничките науки. Напомена дека научната фела сега, но и во иднина треба интегрирано да настапува и да се бори за своите интереси, но и за проблемите кои го засегаат целото општество, а не само да констатира одредени состојби. Тоа може да се

постигне преку една поширока дебата организирана на сите факултети односно универзитети.

На крајот на состанокот, Раководителот на Институтот за социологија им се заблагодари на членовите на Институтот за широката и обемна дискусија, како и за ставовите и предлозите кои произлегоа од истата. Тој согледа дека на Институтот постојат неколку заеднички ставови по поставеното прашање за дискусија. Преовладува мислењето дека Филозофскиот факултет треба да организира континуирани дебати во рамките на своите можности, но и дека ова прашање треба да се постави како точка на дневен ред на Наставно научниот совет. Раководителот на Институтот за социологија, проф. Д-р Зоран Матевски истакна дека повеќето членови на Институтот се согласуваат дека целта на предложеното решение е да се подобри квалитетот во високото образование, но средствата и начините преку кои се настојува тоа да се постигне се погрешно избрани. На крај, Проф. д-р Зоран Матевски соошти дека писмото од Институтот ќе биде спроведено до Деканот на Филозофскиот факултет.

Раководител на Институтот за социологија
Проф. д-р Зоран Матевски

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Филозофски факултет
Институт за безбедност, одбрана и мир
број 1307-49
15.12.2014 година
Скопје

Примено:	15-12-2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/10		

До
Деканатот на Филозофскиот факултет
Скопје

Предмет: известување

Во врска со дописот со кој се бараше наше мислење во врска со концептот за воведување државен испит, предложен од Министерството за образование, Ве известуваме дека на седницата на Институтот за безбедност, одбрана и мир одржана на 15.12. 2014 година Колегиумот го зазема следниот став:

Концептот за воведување државен испит се коси со уставниот принцип на автономија на универзитетот и не претставува соодветен одговор на проблемите поврзани со подигнување на квалитетот на високото образование. Освен тоа, по владината одлука овој концепт да го стави во постапка за донесување закон, нашата расправа станува непродуктивна.

Со почит,

Раководител на Институтот за безбедност, одбрана и мир
проф. д-р Оливер Бакрески

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

До
Деканатот на
Филозофскиот факултет

Примено:			
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/11		

Предмет: Барање за произнесување по допис бр. 02-1209/4 од 05.12.2014г.

Почитувани,

Во врска со Вашето писмо бр. 09-2851/2 од 09.12.2014г. и барањето за произнесување по допис бр. 02-1209/4 од 05.12.2014г. сакаме да Ве известиме дека Институтот за класични студии расправаше на својата седница одржана на 11.12.2014г. Изнесените мислења во врска со концептот за воведување на државен испит за студентите на универзитетите во Република Македонија можат да се сумираат во следните искази:

„Иницијативата за воведување државен испит како решение за воочените проблеми со оценувањето и со квалитетот во високото образование треба да се отфрли во целост, а за посочените проблеми од страна на МОН, како и за сите други проблеми поврзани со високото образование да започне една поширока јавна дебата низ која ќе може во еден подолг временски период да се профилираат решенија.

Ниту едно екстерно оценување нема да го намали ниту да го елиминира проблемот со необјективното оценување. Проблемот со необјективното оценување ако се должи на корупција треба да се третира така како што е предвидено во постојните закони. А ако се должи на други фактори тие треба да се утврдат и потоа да се предлагаат начини за справување со овој проблем.

Што се однесува до квалитетот во високото образование, тој секако не може да се поистовети само со објективност при оценувањето. Треба да се имаат предвид повторно сите елементи кои го сочинуваат овој сложен поим и да се разгледаат сите фактори кои може да влијаат на неговото намалување или зголемување. Откако ќе се утврдат вистинските причинители за неквалитетот или за намалениот квалитет, тогаш ќе може да се размислува и за мерки за подобрување.“

„Бидејќи станува збор за работен текст, кој предизвика негодување кај пошироката академска јавност сметам: Потребно е да се организира јавна дебата во која ќе учествуваат

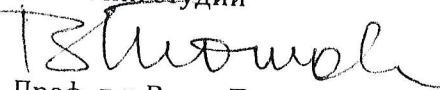
предлагачите на законот, претставници од универзитетите, студентите, МОН, да се разгледаат сите предлози и мислења, и додека не се донесе консензус за сите прашања, да не се продолжи со процедурата за донесување на законските измени.“

Со почит,

Скопје

15.12.2014

Раковорител на Институтот за
Класични студии

Проф. д-р Весна Томовска

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

До Деканатот на Филозофскиот факултет

-Скопје-

Примено:	15.12.2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/12		

Почитувани

Ве известуваме дека врз основа на дописот бр.021209/4 од 5.12.2014, Ченовите на Институтот за родови студии не го прифаќаат концептот за воведување на државен испит за студентите на универзитетите во Република Македонија.

Со овој концепт се доведува во прашање автономијата на Универзитетот и се нарушува функционирањето на принципите на Болоњската декларација.

15.12.2014

Со почит

Раководител на Институтот за родови студии

Проф.-др. Денко Скаловски

Универзитет "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СКОПЈЕ

Примено:	15-12-2014		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
09	2851/13		

До
Проф. д-р Горан Ајдински
Декан на
Филозофски факултет
Скопје

Предмет: Мислења на наставниците и соработниците на Институтот за дефектологија во врска со концептот за воведување на државен испит за студентите на универзитетите во Република Македонија

Наставниците и соработниците од Институтот за дефектологија на својата редовна седница одржана на 15.12.2014 година, ги дадоа следните мислења во врска со концептот за воведување на државен испит за студентите на универзитетите во Република Македонија:

- Предложената форма на државниот испит е неприфатлива за студентите од Институтот за дефектологија поради постоењето на приправнички испит;
- Приправничкиот испит да се задржи како форма на евалуација;
- Воведување приемен испит за селекција на студенти;
- Ревидирање на одборот за акредитација;
- Ревидирање на Болоњскиот систем на студирање.

Со почит,

Скопје, 15.12.2014 год.

Раководител на
Институтот за дефектологија
Проф. д-р Зора Јакимова

